

Obsah

Seznam použitých zkratk	XI
Seznam použitých zdrojů a judikátů	XIII
1. Obecná trestněprávní literatura	XIII
2. Obecná literatura z jiných oblastí než trestního práva	XIV
3. Příspěvky v odborných časopisech a sbornících	XV
4. Cizojazyčná literatura	XVIII
5. Jiné než knižní a časopisecké zdroje	XIX
6. Internetové zdroje	XIX
7. Právní předpisy	XX
7.1. Česká republika	XX
7.2. Slovenská republika	XX
7.3. Spolková republika Německo	XX
7.4. Italská republika	XX
7.5. Evropská unie	XXI
8. Judikatura	XXI
8.1. Sbírky a souhrny soudních rozhodnutí	XXI
8.2. Jednotlivá rozhodnutí	XXI
Předmluva	XXV
O autorovi	XXIX

Kapitola 1. Vymezení okruhu úpadkových trestných činů v České republice	1
1.1. Terminologické poznámky	1
1.2. Úpadkové a související trestné činy	2

Kapitola 2. Některé souvislosti trestního postihu úpadkových trestných činů	5
2.1. Souvislost s jinými právními odvětvími	5
2.2. Nástin vývoje mimotrestní právní úpravy související s úpadkovými trestnými činy	7
2.2.1. Období do roku 1918	8
2.2.2. Období od roku 1918 do roku 1989	11
2.2.3. Období od roku 1989	12
2.3. Kriminologické aspekty	16
2.4. Některé ekonomické souvislosti	19
2.5. Sociální aspekty	22

Kapitola 3. Společné otázky postihu úpadkových trestných činů v České republice	25
3.1. Návaznost na závazkové právo	25
3.2. Návaznost na insolvenční právo a insolvenční řízení	28
3.2.1. Posuzování trestnosti činu s přihlédnutím k insolvenčnímu zákonu	29
3.2.2. Vztah k insolvenčnímu řízení	31
3.3. Subsidiarita trestní represe	31
3.4. Úpadkové trestné činy a přípustné riziko	36

Obsah

3.4.1. Obecné úvahy	36
3.4.2. Vztah přípustného rizika a podnikatelského rizika	38
3.4.3. Příklady rizikového jednání řešené v soudní praxi	39
3.5. Problematika právního omylu	42
3.6. Nástin historického vývoje právní úpravy úpadkových trestných činů	44
3.6.1. Období do roku 1918	45
3.6.2. Období od roku 1918 do roku 1989	50
3.6.3. Období od roku 1989	55
Kapitola 4. Skutkové podstaty úpadkových trestných činů	60
4.1. Poškození věřitele	60
4.1.1. Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu	60
4.1.2. Výklad zákonných znaků trestného činu	61
4.1.2.1. Výklady společné pro obě alternativy	61
4.1.2.2. Poškození vlastního věřitele	64
4.1.2.3. Formy jednání poškozujícího vlastního věřitele	66
4.1.2.4. Pachatel a jeho zavinění v případě poškození vlastního věřitele	71
4.1.2.5. Poškození cizího věřitele	72
4.1.2.6. Pachatel a jeho zavinění v případě poškození cizího věřitele	73
4.2. Zvýhodnění věřitele	74
4.2.1. Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu	74
4.2.2. Výklad zákonných znaků trestného činu	74
4.2.2.1. Podstata a charakteristické rysy zvýhodnění věřitele	74
4.2.2.2. Vztah k insolvenčnímu řízení a další souvislosti ..	77
4.2.2.3. Pachatel a jeho zavinění	80
4.3. Způsobení úpadku	83
4.3.1. Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu	83
4.3.2. Výklad zákonných znaků trestného činu	84
4.3.2.1. Výklady společné pro obě alternativy	84
4.3.2.2. Jednání, jímž se dlužník dostane do stavu úpadku	86
4.3.2.3. Jednání dlužníka ve stavu úpadku	90
4.3.2.4. Pachatel a jeho zavinění	92
4.4. Porušení povinnosti v insolvenčním řízení	93
4.4.1. Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu	93
4.4.2. Výklad zákonných znaků trestného činu	94
4.4.2.1. Podstata a charakteristické rysy porušení povinnosti v insolvenčním řízení	94
4.4.2.2. Funkce insolvenčního správce	96
4.4.2.3. Součinnost poskytovaná insolvenčnímu správci	99
4.4.2.4. Zjišťování a správa majetkové podstaty	101
4.4.2.5. Maření a hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce	103

4.4.2.6.	Ohrožení účelu insolvenčního řízení.....	104
4.4.2.7.	Pachatel a jeho zavinění.....	105
4.5.	Pletichy v insolvenčním řízení.....	106
4.5.1.	Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu.....	106
4.5.2.	Výklad zákonných znaků trestného činu.....	107
4.5.2.1.	Výklady společné pro všechny alternativy.....	107
4.5.2.2.	Přijetí úplatku nebo jeho slibu věřitelem.....	108
4.5.2.3.	Poskytnutí, nabídka nebo slib úplatku věřiteli.....	111
4.5.2.4.	Přijetí úplatku nebo jeho slibu insolvenčním správcem, členem věřitelského výboru nebo zástupcem věřitelů.....	112
4.5.2.5.	Pachatel a jeho zavinění.....	113
4.5.2.6.	Vztah k obecnému úplatkářství.....	114
Kapitola 5.	Některé související trestné činy.....	119
5.1.	Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku.....	119
5.1.1.	Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu.....	119
5.1.2.	Výklad zákonných znaků trestného činu.....	119
5.2.	Porušení povinnosti při správě cizího majetku.....	121
5.2.1.	Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu.....	121
5.2.2.	Výklad zákonných znaků trestného činu.....	122
5.2.2.1.	Podstata trestného činu.....	122
5.2.2.2.	Povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek.....	123
5.2.2.3.	Porušení povinnosti opatrovat nebo spravovat cizí majetek a další otázky.....	125
5.2.3.	Odlíšnost nedbalostní alternativy.....	127
5.2.3.1.	Porušení důležité povinnosti při opatrování nebo správě cizího majetku.....	127
5.2.3.2.	Způsobení značné škody na cizím majetku.....	128
5.2.3.3.	Zavinění z hrubé nedbalosti.....	128
5.3.	Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění.....	129
5.3.1.	Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu.....	129
5.3.2.	Výklad zákonných znaků trestného činu.....	130
5.3.2.1.	Zkreslování účetnictví.....	130
5.3.2.2.	Jednání vůči veřejným rejstříkům.....	131
5.4.	Maření výkonu úředního rozhodnutí.....	132
5.4.1.	Zákonné znaky trestného činu a sazby trestu.....	132
5.4.2.	Výklad zákonných znaků trestného činu.....	132
Kapitola 6.	Pachatelé úpadkových a souvisejících trestných činů.....	134
6.1.	Obecné vymezení okruhu pachatelů.....	134
6.1.1.	Pachatel podle vztahu trestného činu k úpadku dlužníka a k insolvenčnímu řízení.....	134
6.1.2.	Pachatel podle toho, zda se vyžaduje konkrétní nebo speciální subjekt.....	135

Obsah

6.1.3. Pachatel podle toho, zda jde o fyzickou nebo právní osobu	136
6.1.4. Okruh možných pachatelů	137
6.1.5. Otázka nepřímého pachatele	138
6.2. Dlužník obecně, resp. dlužník v insolvenčním řízení	139
6.3. Věřitel obecně, resp. věřitel v insolvenčním řízení	141
6.4. Insolvenční správce, resp. správce konkursní podstaty	144
6.5. Soudce insolvenčního (konkursního) soudu	146
6.6. Znalec	148
6.7. Jiná fyzická nebo právní osoba	148
Kapitola 7. Možnost spáchání trestného činu podáním zcela nedůvodného (podvodného) insolvenčního návrhu a vydáním nezákonného rozhodnutí o úpadku	151
7.1. Obecně k možnostem trestního postihu	151
7.2. Spáchání trestného činu soudcem nebo ve vztahu k soudci insolvenčního soudu	153
7.3. Trestní postih padělání a pozměnění veřejné listiny	153
7.4. Neoprávněné podání insolvenčního návrhu jako projev nekalé soutěže	154
7.5. Spáchání trestných činů poškození věřitele a podvodu	156
7.6. Trestné činy poškození věřitele a zvýhodnění věřitele	156
7.7. Trestná činnost insolvenčního správce	157
7.8. Vystavení nepravdivého potvrzení o finanční situaci nebo majetkových poměrech, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek a další případy	158
7.9. Možnost spáchání trestného činu podvodu uvedením soudu v omyl nebo využitím jeho omylu	159
7.9.1. Dosavadní judikatura a její uplatnění v praxi	159
7.9.2. Argumenty podporující možnost spáchání trestného činu podvodu	160
7.9.3. Argumenty zpochybňující možnost spáchání trestného činu podvodu	161
7.10. Korektivy pro uplatnění trestní represe	162
Kapitola 8. Trestní postih úpadkových trestných činů v některých jiných státech	163
8.1. Úvodní poznámky	163
8.2. Spolková republika Německo	164
8.2.1. Bankrot	166
8.2.2. Porušení povinnosti vést účetnictví	168
8.2.3. Zvýhodnění věřitele	169
8.2.4. Zvýhodnění dlužníka	169
8.2.5. Nesplnění povinnosti podat návrh na zahájení insolvenčního řízení	170
8.3. Slovenská republika	171
8.3.1. Podvodný úpadek	172
8.3.2. Zaviněný úpadek	173

8.3.3. Poškození věřitele	174
8.3.4. Zvýhodňování věřitele	176
8.3.5. Machinace v souvislosti s konkursním a vyrovnacím řízením	176
8.3.6. Maření konkursního nebo vyrovnacího řízení	177
8.3.7. Maření exekučního řízení	178
8.4. Italská republika	179
8.4.1. Zakrývání úpadkového stavu	180
8.4.2. Podvodný úpadek	180
8.4.3. Prostý úpadek	182
8.4.4. Zneužití žádosti o úvěr	183
8.4.5. Uvedení neexistujících věřitelů a nedodržení jiných povinností úpadce	184
8.4.6. Některé další trestné činy spáchané jinými osobami než úpadcem	185
Kapitola 9. Některé procesní souvislosti trestního postihu úpadkových trestných činů v České republice	187
9.1. Obecně ke vztahu insolvenčního a trestního řízení	187
9.2. Řešení předběžných otázek v trestním řízení	188
9.3. Poznámky k dokazování	190
9.4. Náhrada škody a nemajetkové újmy, vydání bezdůvodného obohacení a adhezní řízení ve vztahu k insolvenčnímu řízení	192
Kapitola 10. Závěry a úvahy de lege ferenda	195
10.1. Hmotněprávní problematika	195
10.2. Procesní problematika	199
Příloha č. 1 – Tabulky	201
Příloha č. 2 – Grafy	211
Věcný rejstřík	215